

Inventarisaties van dagvlinders en libellen op een aantal terreinen van Staatsbosbeheer

**Bermen Osbroeksweg en omgeving
Noordsche Veld
Vlinderroute Moltmakersstuk**

**Werkgroep Vlinders en Libellen
IVN Roden-Norg
2025**

Voorblad: Groot dikkopje foeragerend op Dophei op Moltmakersstuk 25 mei 2025 (foto Nelleke Sijses)

INHOUD

1. Inleiding	4
2. Werkwijze, rooster en het weer	4
3. SNL-beheertypen met bijbehorende kwalificerende soorten	6
4. Dagvlindergroepen	7
5. Beschrijving, beheertypen en waarnemingen per gebied	8
5.1 Bermen langs Osbroeksweg, Schaapkampenweg en Oosterweg	8
5.2 Noordsche Veld	10
5.3 Vlinderroute 3828 op het Moltmakersstuk	12
6. Diversen	16
6.1 Aantallen dagvlinders en libellen per waarnemer	16
6.2 Wanneer vlogen de dagvlinders?	16
6.3 Overige waarnemingen van flora en fauna	17
6.4 Beschikbaarheid individuele waarnemingen	17

Waarnemers:

Lammert Jan Aardema, Wil Folkers, Johanna Hefting, Toos van de Klashorst, Hannie Leerentveld, Dirk Luijt, Rinze van der Mei, Ipie Pater, Lidy Pool, Nelleke Sijses, Ans Stevens en Hilly Tepper

Rapportage: Ton Schoenmaker

Roden, 29 december 2025

1. Inleiding

In overleg met Roelof Blaauw, boswachter ecologie bij Staatsbosbeheer locatie Natuurplaats in Donderen zijn voor 2025 drie gebieden geselecteerd om te inventariseren op vlinders en libellen. De bermen van de Osbroeksweg, Schaapkampenweg en Oosterweg bij Langelo werden gekozen om te zien hoe het daar gesteld is met soorten als Bruine vuurvlinder, Hooibeestje en Oranje zandoogje. Het noorden van het Noordsche Veld stond opnieuw op de wensenlijst om na te gaan of daar wellicht toch nog een kleine populatie Kleine parelmoervlinder aanwezig is. Het derde gebied was het Moltmakersstuk in Mensinge, waar evenals vorige jaren de vlinderoute 3828 van De Vlinderstichting wekelijks werd gelopen, tenzij het weer het niet toeliet. De 15 leden van de werkgroep werden voorzien van gedetailleerde kaarten met informatie over de ligging van de gebieden. De waarnemingsresultaten van dagvlinders, libellen en overige flora en fauna zijn weergegeven in kaartjes en tabellen.

2. Werkwijze, rooster en het weer

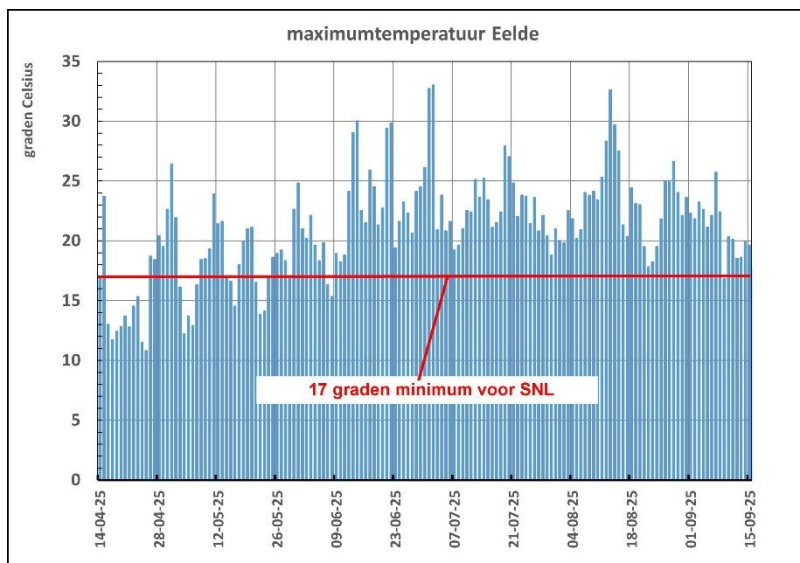
De gebieden zijn geïnventariseerd volgens de richtlijnen van SNL (Subsidieregeling Natuur en Landschap) om zo mogelijk van dagvlinders en libellen de doelsoorten vast te stellen, die behoren bij de beheertypen van de diverse terreinen. Als werkgroep hebben we de taak wat ruimer opgevat en alle soorten dagvlinders en libellen in de betreffende gebieden geregistreerd. Alle waarnemingen in het veld zijn digitaal uitgevoerd met smartphone of tablet. Voor het invoeren van datum, soort, aantal, XY-coördinaten (RD) en eventuele aanvullende bijzonderheden werd gebruikgemaakt van de apps *NDFF-invoer* (Telmee) of *ObsMapp/iObs* (Waarneming.nl). Uiteindelijk werkten 7 waarnemers met *ObsMapp/iObs*, 4 met *NDFF-invoer* en 1 met allebei. De apps voldoen ruimschoots aan de eis, dat de nauwkeurigheid van de positie van de waarneming minimaal 100 meter dient te zijn.

De te inventariseren terreinen werden meestal elke twee weken of wekelijks (vlinderoute) door wisselende tweetallen bezocht vanaf week 16 tot en met week 37. Het rooster op de volgende bladzijde laat zien wie wanneer welke terreinen heeft bezocht. Dit rooster wijkt door onderling ruilen en weersomstandigheden enigszins af van de oorspronkelijke planning. In totaal is er op de terreinen tijdens 33 rondes met 1 tot 3 waarnemers circa 71 uur geïnventariseerd. Tijdens het inventariseren liepen de waarnemers op ruime afstand van elkaar door het terrein, waarbij voor de vlinders speciale aandacht werd gegeven aan bloeiende planten.

Het inventariseren werd uitgevoerd volgens de door SNL gestelde voorwaarden:

tijd	temperatuur	bewolgingsgraad	windkracht	neerslag
10h -18h	minimaal 17°C	minder dan 50%	minder dan 5 Bft	geen

De grafiek hiernaast toont de maximale dagtemperatuur voor Eelde (KNMI). Op een dag dat het maximum onder de 17°C ligt, mag er volgens de SNL-richtlijnen niet geïnventariseerd worden. Dit jaar waren de temperaturen in april en begin mei soms *ongunstig*, maar in de rest van het seizoen waren de omstandigheden qua temperatuur over het algemeen goed. April, mei en juni waren droger dan normaal, maar juli redelijk nat met 105 mm neerslag. Na een droge en warme augustus volgde een flink natte september.

3. SNL-beheertypen met bijbehorende kwalificerende soorten

Bij SNL wordt door de provincie Drenthe van alle natuurgebieden in Drenthe een beheertype vastgesteld: het Natuurbeheerplan. Ook bestaat er een ambitiekaart, die aangeeft welk beheertype het terrein in de toekomst zou moeten krijgen. Op de website Kaartportaal Drenthe kunnen de beheertypen en ambitiekaarten worden bekeken.

Aan de hand van de in een gebied gevonden flora en fauna wordt aan een beheertype de kwaliteit goed/matig/slecht toegekend. In tabel 3.1 zijn per beheertype de soorten kwalificerende dagvlinders en libellen aangegeven.

Tabel 3.1 Kwalificerende dagvlindersoorten per beheertype

code	beheertype	kwalificerende dagvlinders	kwalificerende libellen
N06.04	vochtige heide	Gentiaanblauwtje	geen
		Groentje	
		Groot dikkopje	
		Heideblauwtje	
N07.01	droge heide	Aardbeivlinder	geen
		Bruine vuurvlinder	
		Duinparelmoervlinder	
		Grote parelmoervlinder	
		Heivlinder	
		Hooibeestje	
		Kleine heivlinder	
		Kommavlinder	
N10.01	nat schraalland	Bruine vuurvlinder	geen
		Gentiaanblauwtje	
		Zilveren maan	
N10.02	vochtig hooiland	Aardbeivlinder	geen
		Bont dikkopje	
		Bruine vuurvlinder	
		Donker pimpernelblauwtje	
		Pimpernelblauwtje	
		Zilveren maan	
N12.02	kruiden- en faunarijk grasland	Argusvlinder	geen
		Bruin blauwtje	
		Bruin zandoogje	
		Bruine vuurvlinder	
		Geelsprietdikkopje	
		Groot dikkopje	
		Hooibeestje	
		Kleine parelmoervlinder	
		Zwartsprietdikkopje	
N14.02	hoog- en laagveenbos	geen	geen
N16.03	droog bos met productie	geen	geen

4. Dagvlindergroepen

In de kaartjes met waarnemingen in hoofdstuk 5 geeft de kleur van de stip aan tot welke groep dagvlinders de waargenomen vlinder behoort. Deze groepen zijn ingedeeld naar het leefgebied waar de vlinders voorkomen (zie tabel 4.1). In de tabel zijn alleen de soorten opgenomen, die ook daadwerkelijk zijn waargenomen. De indeling is overgenomen van hoofdstuk 5 van 'Dagvlinders in Drenthe 2007-2015' van Dijkstra, Van der Veen, Alblas en Bosma (2017).

Tabel 4.1 Vlindergroepen ingedeeld naar leefgebied

kleur	groep	leefgebied	soorten (selectie)
	bosvlinders	bossen, houtwallen en landschappelijke beplantingen	Bont zandoogje, Boomblauwtje, Citroenvlinder, Eikenpage
	heidevlinders	heidevelden en stuifzanden	Groentje, Heideblauwtje
	graslandvlinders	graslanden en bermen	Bruin zandoogje, Groot dikkopje, Hooibeestje, Icarusblauwtje, Klein geaderd witje, Kleine vuurvlinder, Koevinkje, Oranje zandoogje, Oranjetipje, Zwartsprietdikkopje
	algemene vlinders	bebouwd gebied, erven, tuinen en parken	Atalanta, Dagpauwoog, Distelvlinder, Gehakkelde aurelia, Groot koolwitje, Klein koolwitje, Kleine vos, Landkaartje
	zwervers	zwervers en dwaalgasten	Oranje of gele luzernevlinder

5. Beschrijving, beheertypen en waarnemingen per gebied

5.1 Bermen langs Osbroeksweg, Schaapkampweg en Oosterweg

5.1.1 Beschrijving en beheertypen

De bermen van de Osbroeksweg, Schaapkampweg en Oosterweg bij Langelo zijn door speciaal maaibeheer de laatste jaren steeds rijker geworden aan kruiden. De meest rijke bermen liggen langs de Osbroeksweg met soorten als Grote ratelaar, Wilde bertram, Brede orchis, Blauwe knoop en Stijve ogentroost. Hoewel de bermen niet behoren bij de aangrenzende gebieden ten noorden en ten zuiden van de Osbroeksweg, is ter informatie in figuur 5.1.1 de beheertypenkaart 2025 voor deze gebieden te vinden. De beheertypenkaart is onderdeel van het Natuurbeheerplan van de Provincie Drenthe.

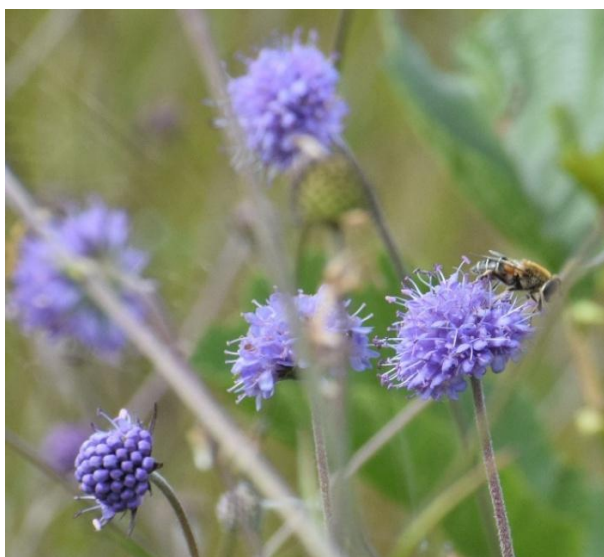
Fig. 5.1.1 Beheertypenkaart 2025 van de gebieden rond de Osbroeksweg

N10.01 = nat schraalland

N10.02 = vochtig hooiland

N12.02 = kruiden- en faunarijk grasland

N14.02 = hoog- en laagveenbos

Twee voorbeelden van kruiden in de berm van de Osbroeksweg: links Wilde bertram op 18 juli 2025 (foto Ipie Pater) en Blauwe knoop (foto Ton Schoenmaker)

5.1.2 Waarnemingen dagvlinders

In de bermen zijn in totaal 982 dagvlinders van 21 soorten waargenomen. In figuur 5.1.2 zijn alle waarnemingen van vlinders in het gebied weergegeven. De waarnemingen zijn voornamelijk gedaan door Ipie Pater en Hannie Leerentveld met resp. 6 en 3 bezoeken, maar ook Rinze van der Mei (2 bezoeken) en Dirk Luijt (1 bezoek) hebben hun steentje bijgedragen. De kleur van de stippen geeft de vlindergroep aan zoals beschreven in hoofdstuk 4. Een aantal stippen ligt buiten de rode omlijning van het terrein, maar de waarnemingen zijn met zekerheid gedaan binnen de omlijning. De afwijkende posities zijn te wijten aan de (soms grote) onnauwkeurigheid van de GPS-coördinaten. Voor de volledigheid zijn ook de paar waarnemingen in de bermen van de Onlandsdijk in tabel en figuur meegenomen. Tabel 5.1.1 geeft een overzicht van de waargenomen soorten en aantallen in de vijf bermen. Er zijn vier soorten waargenomen die kwalificerend zijn voor de aanliggende terreinen met beheertype N12.02: Bruin zandoogje, Groot dikkopje, Hooibeestje en Zwartsprietdikkopje. Ook het Oranje zandoogje is er in redelijke aantallen gezien. De Bruine vuurvlinder is er helaas niet waargenomen.

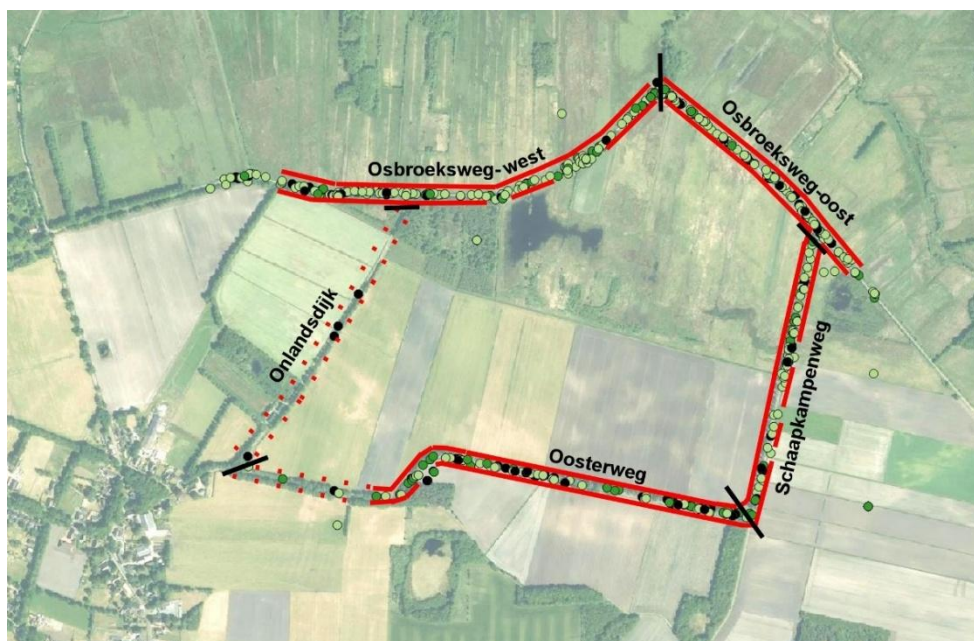

Fig. 5.1.2 Waarnemingen van dagvlinders met stippen in de kleuren van de vlindergroep

Tabel 5.1.1 Aantallen waargenomen vlinders

naam berm	Osbroeks- weg-west	Osbroeks- weg-oost	Schaap- kampenweg	Oosterweg	Onlandsdijk
dagvlindersoort	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
Atalanta	6	5	6	4	
Bont zandoogje	12	8	5	21	
Boomblauwtje	19	6	5	1	
Bruin zandoogje	52	58	25	23	
Citroenvlinder	22	11	18	17	
Dagpauwoog	8	12	4	16	3
Distelvlinder		2	1		
Eikenpage				1	
Groot dikkopje	7	5			
Groot koolwitje		4		2	
Hooibeestje	32	49	16	12	
Icarusblauwtje		4			
Klein geaderd witje	17	15	2	6	
Klein koolwitje	7	5	1	6	
Kleine vos			1	2	
Kleine vuurvlinder	7	5	1	15	
Koevinkje	84	36	24	33	
(Koolwitje onbekend)	3	8		12	3
Landkaartje	20	3	2	10	1
Oranje zandoogje	12	11	9	4	
Oranjetipje	15	8	1	2	1
Zwartsprietdikkopje	13	55	19	1	
totaal aantal vlinders	336	310	140	188	8
aantal soorten	16	19	16	18	4
aantal bezoeken	9	9	7	7	2

Citroenvlinder – Osbroeksweg-west
(foto Dirk Luijt)

Bont zandoogje – Oosterweg
(foto Dirk Luijt)

5.1.2 Waarnemingen libellen

In de bermen zijn in totaal 178 libellen van 12 soorten waargenomen. Een overzicht hiervan is gegeven in tabel 5.1.2.

Tabel 5.1.2 Aantallen waargenomen libellen

naam berm	Osbroeks- weg-west	Osbroeks- weg-oost	Schaap- kampenweg	Oosterweg
libellensoort	aantal	aantal	aantal	aantal
Azuurwaterjuffer	31	7	14	
Azuurwaterjuffer / Variabele waterjuffer	2			
Gewone oeverlibel	1			
Glassnijder		1		
Grote keizerlibel	2		1	
Grote roodoogjuffer	1			
Paardenbijter		1		
Platbuik	8	3	6	
Viervlek	37		13	3
Vroege glazenmaker	2			
Vuurjuffer	16	4	5	
Watersnuffel	6	1		
Weidebeekjuffer	5	2	6	
totaal aantal libellen	111	19	45	3
aantal soorten	16	19	16	18
aantal bezoeken	9	9	7	7

5.2 Noordsche Veld

5.2.1 Beschrijving en beheertypen

In 2020 zijn op het noordelijk gedeelte van de heide van het Noordsche Veld en het zandpad naar Roozand drie Kleine parelmoervlinders waargenomen. Deze waarnemingen deden vermoeden dat er een kleine populatie van deze soort aanwezig was. Helaas leverden de waarnemingen in 2021 geen bevestiging op van dit vermoeden. Wel vlogen er dat jaar vrij veel vlinders van soorten als Bruine vuurvlinder, Hooibeestje, Heideblauwtje, Groot dikkopje en Zwartsprietdikkopje. Reden om dit jaar het gebied opnieuw te inventariseren om te zien hoe het er nu met de vlinderstand is gesteld. Figuur 5.2.1 toont de beheertypenkaart 2025 van het Natuurbeheerplan van de Provincie Drenthe.

koeien op Noordsche Veld
(foto Hannie Leerentveld)

Fig. 5.2.1 Beheertypenkaart 2025 van het Noordsche Veld

N07.01 = droge heide

N16.03 = droog bos met productie

5.2.2 Waarnemingen dagvlinders

Op het Noordsche Veld en het zandpad naar Roosand zijn in totaal 299 dagvlinders van 21 soorten waargenomen. Alle waarnemingen zijn gedaan tijdens vijf bezoeken van Hannie Leerentveld en Ipie Pater. In figuur 5.2.2 zijn alle waarnemingen van vlinders in het gebied weergegeven. De kleur van de stippen geeft de vlindergroep aan zoals beschreven in hoofdstuk 4. Tabel 5.2.1 geeft een overzicht van de waargenomen soorten en aantallen in de twee gebieden. Van de kwalificerende soorten voor droge heide met beheertype N07.01 is alleen het Hooibeestje gezien, maar wel met 30 exemplaren. Ook soorten als Groot dikkopje en Oranje zandoogje vlogen er in flinke aantallen. Het Heideblauwtje is er dit jaar niet gezien.

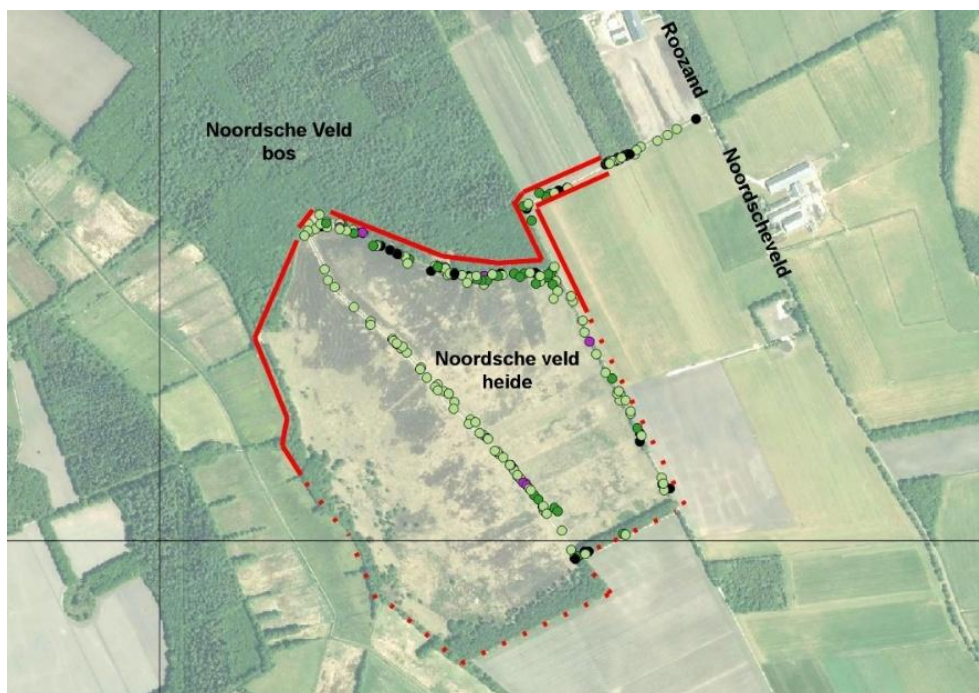

Fig. 5.2.2 Waarnemingen van dagvlinders met stippen in de kleuren van de vlindergroep

Tabel 5.2.1 Aantallen waargenomen vlinders

naam gebied	Noordsche Veld	zandweg Roozand
dagvlindersoort	aantal	aantal
Atalanta	2	
Bont zandoogje	4	1
Boomblauwtje	30	4
Bruin zandoogje	9	1
Citroenvlinder	10	4
Dagpauwoog	10	3
Distelvlinder	3	
Groentje	10	
Groot dikkopje	20	1
Groot koolwitje	2	2
Hooibeestje	25	
Klein geaderd witje	5	10
Klein koolwitje	4	4
Kleine vos		2
Kleine vuurvlinder	64	3
Koelvinkje		5
Koolwitje onbekend	1	
Landkaartje	3	
Oranje zandoogje	48	
Oranjetipje	2	2
Zwartsprietdikkopje		5
totaal aantal vlinders	252	47
aantal soorten	18	14
aantal bezoeken	5	5

5.2.2 Waarnemingen libellen

Er zijn slechts weinig libellen waargenomen op heide en zandpad. In totaal slechts 8 exemplaren van 4 soorten. Een overzicht hiervan is gegeven in tabel 5.2.2.

Tabel 5.2.2 Aantallen waargenomen libellen

naam gebied	Noordsche Veld	zandweg Roozand
libellensoort	aantal	aantal
Bruinrode heidelibel	1	
Grote keizerlibel	4	1
Paardenbijter	1	
Vroege glazenmaker	1	
totaal aantal libellen	7	1
aantal soorten	4	1
aantal bezoeken	5	5

5.3 Vlinderroute 3828 op het Moltmakersstuk

5.3.1 Beschrijving en beheertypen

Het Moltmakersstuk is een heidegebied op landgoed Mensinge ten zuiden van het Oude Vaartse Bos en noordelijk van de Alteveerse bossen. Het gebied heeft een oppervlakte van circa 10 ha. Het westelijk gedeelte van de heide is het natst met vegetatie van o.a. Gewone dopheide, Struikheide, Kraaiheide, Klokjesgentiaan, Beenbreek, Veenbies, Witte en Bruine snavelbies en Kleine en Ronde zonnedauw.

Beenbreek
(foto Rinze van der Mei)

Ronde zonnedauw
(foto Ton Schoenmaker)

Rode heidelucifer
(foto Nelleke Sijjes)

Het gedeelte oostelijk van de Oude Vaart is droger met voornamelijk Struikheide. Sinds 2023 inventariseert de werkgroep een over het Moltmakersstuk uitgezette vlinderroute. Deze route is opgenomen als route 3828 van het landelijk meetnet vlinders van De Vlinderstichting. De route bestaat uit 19 secties met een totale lengte van ongeveer 1 km. Deze route is vrijwel iedere week gelopen, meestal in tweetallen, waarbij met ObsMapp of 'NDFF-invoer' alle dagvlinders werden ingevoerd die tot een afstand van 2,5 meter aan weerszijden van de route zijn waargenomen. Aan de hand van de vastgelegde GPS-coördinaten zijn de waarnemingen achteraf ingedeeld in de secties genummerd van 1 tot 19. Figuur 5.3.1 toont de gelopen route en de secties op de beheertypenkaart 2025 van het Natuurbeheerplan van de Provincie Drenthe.

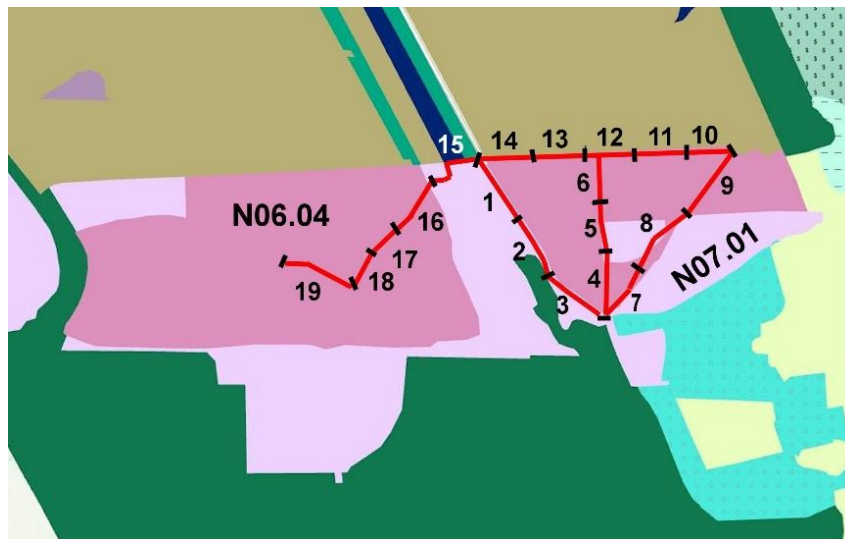

Fig. 5.3.1 Beheertypenkaart 2025 van het Moltmakersstuk in Mensinge.
In rood de gelopen vlinderroute met 19 secties.

N06.04 = natte heide
N07.01 = droge heide

5.3.2 Waarnemingen dagvlinders

Behalve op de vlinderroute werd door een aantal waarnemers ook waarnemingen buiten de route gedaan. Dit is te zien in figuur 5.3.2 waar alle waarnemingen van vlinders op het terrein zijn weergegeven. De kleur van de stippen geeft de vlindergroep aan zoals beschreven in hoofdstuk 4. Op de 19 secties van de vlinderroute zijn in totaal 238 dagvlinders van 21 soorten waargenomen. Buiten de vlinderroute waren er nog 38 exemplaren van 9 soorten. In tabel 5.3.1 staan de soorten en aantallen dagvlinders buiten de vlinderroute, terwijl de tabellen 5.3.2 en 5.3.3 de soorten en aantallen per sectie laat zien. De Citroenvlinder deed het goed (49 exemplaren), evenals de Kleine vuurvlinder (25 exemplaren) en het Groentje (19 exemplaren). Op de secties bij de natte heide (N06.04) zijn net als vorige jaren 3 van de 4 kwalificerende soorten aangetroffen: Groentje (19x), Groot dikkopje (9x) en Heideblauwtje (21x). Het Hooibeestje is dit jaar niet waargenomen. Op 13 augustus werd door Ipie Pater op sectie 4 een luzernevlinder gezien. Vanwege de onzekerheid is de vlinder opgenomen in de tabel als 'luzernevlinder onbekend', maar gezien de kleur was het volgens Ipie vermoedelijk een Oranje luzernevlinder. De waarnemingen op de secties van Vlinderroute 3828 zijn ingevoerd bij De Vlinderstichting.

Groentje
(foto Rinze van der Mei)

Heideblauwtje
(foto Dirk Luijt)

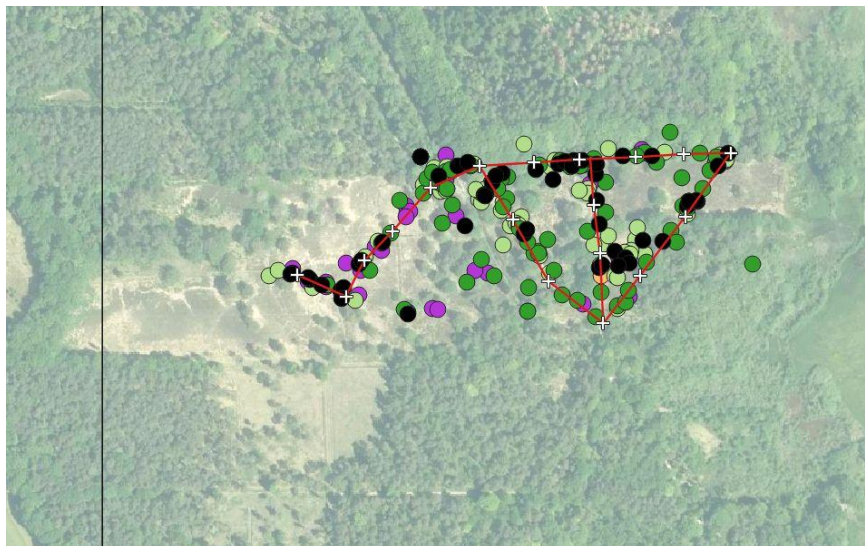

Fig. 5.3.2 Waarnemingen van dagvlinders met stippen in de kleuren van de vlindergroep

Tabel 5.3.1 Aantallen waargenomen vlinders buiten de secties

naam gebied	Molmakersstuk buiten vlinderoute
beheertype	N06.04 / N07.01
dagvlindersoort	aantal
Atalanta	1
Bont zandoogje	1
Boomblauwtje	6
Citroenvlinder	9
Distelvlinder	1
Groentje	17
Groot koolwitje	1
Landkaartje	1
Oranjetipje	1
totaal aantal vlinders	38
aantal soorten	9
aantal bezoeken	20

Tabel 5.3.2 Aantallen waargenomen vlinders vlinderoute Molmakersstuk (secties 1 t/m 10)

sectienummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
beheertype	N06.04 / N07.01	N06.04 / N07.01	N06.04 / N07.01	N06.04 / N07.01	N06.04 / N07.01	N06.04	N06.04 / N07.01	N06.04 / N07.01	N06.04	N06.04
dagvlindersoort	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
Atalanta									1	
Bont zandoogje	3					1	1	3	1	
Boomblauwtje	1	2					2		3	
Bruin zandoogje					2	1		1	1	
Citroenvlinder	4	7	3	1	2	1			5	2
Dagpauwoog		1		2				1		1
Distelvlinder		1				1		1		
Groentje			1	1		1	1		1	
Groot dikkopje					1	2		1		
Groot koolwitje				1		1			3	
Heideblauwtje										
Icarusblauwtje	1									
Klein geaderd witje	1			1	1	1	1		1	
Klein koolwitje	2			1	1			1		
Kleine vos										
Kleine vuurvlinder	13	3		1			1	4		
Koevinkje		4			3	1		1		
(Koolwitje onbekend)	3							1		
Landkaartje									1	
Luzemenvlinder onbekend				1						
Oranjetipje										1
Zwartsprietdikopje									1	
totaal aantal vlinders	28	18	4	9	10	10	6	14	18	4
aantal soorten	7	6	2	8	6	9	5	8	9	3
aantal bezoeken	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20

Tabel 5.3.3 Aantallen waargenomen vlinders vlinderroute Moltmakersstuk (secties 11 t/m 19)

sectienummer	11	12	13	14	15	16	17	18	19	alle
beheertype	N06.04	N06.04	N06.04	N06.04	N07.01	N06.04	N06.04	N06.04	N06.04	N06.04 / N07.01
dagvlindersoort	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
Atalanta									1	2
Bont zandoogje		1	2		1					13
Boomblauwtje	2				2				2	14
Bruin zandoogje					2				1	8
Citroenvlinder	3	2	2	1	11	1	3	1		49
Dagpauwoog			2					1	1	9
Distelvlinder								1		4
Groentje	1				4	5	1	1	2	19
Groot dikkopje					1		1		3	9
Groot koolwitje			1				1		1	8
Heideblauwtje							8	3	10	21
Icarusblauwtje										1
Klein geaderd witje				1	2			1		10
Klein koolwitje	1	1	2						3	12
Kleine vos		1								1
Kleine vuurvlinder	1		1				1			25
Koevinkje	1	1	1		3	1				16
(Koolwitje onbekend)		1	1	1	2			1		10
Landkaartje									1	2
Luzernevlinder onbekend										1
Oranjetipje					2					3
Zwartspriddikkopje										1
totaal aantal vlinders	9	7	12	3	30	7	15	9	25	238
aantal soorten	6	5	8	2	9	3	6	6	10	21
aantal bezoeken	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20

5.3.3 Vergelijking met eerdere inventarisaties

Ook in 2021, 2023 en 2024 werd het Moltmakersstuk door onze werkgroep geïnventariseerd. In tabel 5.3.4 is een overzicht gegeven van het aantal bezoeken en het totaal aantal waargenomen dagvlinders in de periode van week 16 t/m 37. Om de verschillende jaren enigszins met elkaar te kunnen vergelijken is ook het gemiddeld aantal waargenomen vlinders per bezoek in de tabel opgenomen. Dat gemiddelde is omgezet naar een index, die voor 2023 op 100 is gesteld. De index lijkt te duiden op een afname van het aantal dagvlinders. Hierbij moet er wel rekening mee worden gehouden, dat in 2021 de vlinders in het gehele terrein mochten worden geteld.

Tabel 5.3.4 Vergelijking aantallen dagvlinders in de jaren 2021, 2023, 2024 en 2025

jaar	2021	2023	2024	2025
bezoeken	11	21	18	20
aantal exemplaren	228	318	227	238
gemiddeld per bezoek	21	15	13	12
index	137	100	83	79
aantal soorten	17	21	17	21

5.3.4 Waarnemingen libellen

Op de vlinderroute en in de omgeving zijn in totaal 62 libellen van 11 soorten waargenomen (zie tabel 5.3.5). De soorten zijn vrijwel dezelfde als in 2023, maar het aantal exemplaren is in 2024 flink groter, namelijk 59 tegen 29. Voor beheertype N06.04 en N07.01 zijn geen kwalificerende soorten gespecificeerd.

Tabel 5.3.5 Aantallen waargenomen libellen

naam terrein	Moltmakersstuk	vervolg tabel	Moltmakersstuk
libellensoort	aantal	libellensoort	aantal
Blauwe glazenmaker	1	Viervlek	6
Bloedrode heidelibel	15	Vroege glazenmaker	3
Bruine winterjuffer	1	Vuurjuffer	7
Bruinrode heidelibel	8	Vuurlibel	4
Grote keizerlibel	7	totaal aantal libellen	62
(Heidelibel onbekend)	5	aantal soorten	13
Houtpantserjuffer	20	aantal bezoeken	18
Platbuik	1		
Smaragdlibel	1		
Steenrode heidelibel	1		

6 Diversen

6.1 Aantallen dagvlinders en libellen per waarnemer

In tabel 6.1.1 en 6.1.2 zijn de waargenomen aantallen van respectievelijk dagvlinders en libellen per waarnemer en per gebied te vinden.

Tabel 6.1.1 Aantallen vlinders per waarnemer en gebied

waarnemer	Osbroeksweg en omgeving	Noordsche Veld	Molmakersstuk vlinderroute	Molmakersstuk elders	totaal
Ans Stevens			33	1	34
Dirk Luijt	27		58	3	88
Hannie Leerentveld	436	188			624
Hilly Tepper			28	11	39
Ipie Pater	487	111	49		647
Johanna Hefting			7	5	12
Lammert Jan Aardema			5	3	8
Lidy Pool			7	4	11
Nelleke Sijses			19		19
Rinze van der Mei			23	11	66
Toos van de Klashorst			2		2
Wil Folkers			7		7
totaal aantal vlinders	982	299	238	38	1557

Tabel 6.1.2 Aantallen libellen per waarnemer en gebied

waarnemer	Osbroeksweg en omgeving	Noordsche Veld	Molmakersstuk	totaal
Hannie Leerentveld	134	5		139
Ipie Pater	44	3	19	66
Lidy Pool			12	12
Nelleke Sijses			17	17
Rinze van der Mei			14	14
totaal aantal libellen	178	8	62	248

6.2 Wanneer vlogen de dagvlinders?

In Figuur 6.2 worden de aantallen vlinders getoond per deelgebied en per periode van twee weken (zie rooster op pagina 5). De datum onder de staven van het diagram is het midden van een tweewekelijkse periode. Evenals vorig jaar was het voor de vlinders een goed voorjaar, maar de junidip was dit jaar al eind mei met een diep minimum. In die periode was het aantal vlinders tijdens een ronde soms op één hand te tellen. In juli liepen de aantallen flink op, maar zakten helaas eind juli en later snel naar een laag niveau.

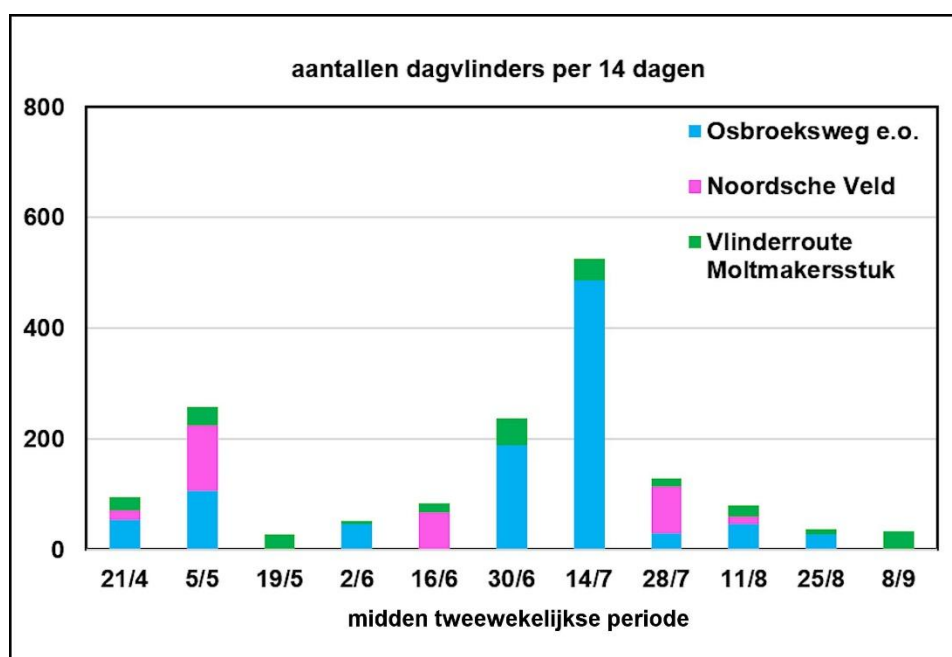

Fig. 6.2 Aantallen dagvlinders per gebied en per periode

6.3 Overige waarnemingen van flora en fauna

Naast dagvlinders en libellen zijn in de gebieden ook waarnemingen van andere soortgroepen gedaan. Deze waarnemingen zijn 'bijvangst' en in het geheel niet volledig. In tabel 6.3.1 een overzicht, gesorteerd op soort en gebied.

Tabel 6.3.1 Waargenomen soorten van overige flora en fauna per soort en gebied

soortgroep/soort	Osbroeksweg en omgeving	Noordsche Veld	Molmakersstuk
Nachtvinders			
Bosspanner	1		
Bruine daguil	5		
Gamma-uil	3	1	1
Gele agaatspanner			1
Gewone bandspanner		1	
Gewone heispanner		1	4
Goudvenstertje			1
Lieveling	1		
Ringelrups	4		
Roodbandbeer		1	
Sint-jacobsvlinder	52		
Sint-jansvlinder	3		
Stro-uiltje	1		
Zuringspanner		4	
Overige insecten			
Aardhommel	3		
Akkerhommel	1		
Blinde bij	1		
Gewone meikever	1		
Grote populierenhaan	1	1	
Wekkertje	1		
Paddenstoelen, korstmossen			
Gele ringboleet	1		
Kroonroest	1		
Rode heidelucifer			1
Vaatplanten			
Akkerviooltje		1	
Blauwe bosbes			1
Grote bergsla	1		
Klokjesgentiaan			1
Vogels			
Kievit	8		
Koekoek	1		1
Kraanvogel	4		
Putter	2		

6.4 Beschikbaarheid individuele waarnemingen

De individuele waarnemingen zijn beschikbaar in Excel-formaat met o.a. waarnemer, datum, soort, aantal, XY-coördinaten (RD) en gebiedsnaam.

Kroonroest - Osbroeksweg - 31 mei 2025
(foto Hannie Learentveld)

Wekkertje - Osbroeksweg - 31 mei 2025
(foto Hannie Learentveld)